

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 2. Tanta est Dei misericordia, vt de illa Sancti, velut Isaias & Ionas, conquesti fuisse videantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

num superaddere suffragium. Hic dissimulatus est parabola: necdus, hoc primum omnium mysterium. Disputatur inter Doctores, quis ille sit filius primogenitus quem significet, & probabile est optimo, viros ullos ligni are, cui solis illis hæc optime patris verba conveniunt: *Filius in semper mecum est, & omnia mea in se sunt.*

§. 2. *Tanta est Dei misericordia, ut de illa Sanchi, velut Isaias & Ionas, conquesti videntur.*

Quid igitur num de Deo sancti conquestur, num obsequium habes hic parafim, quã subalter Do. inus misericordie suae in peccatores expleret. ma. nundinem, quae tanta est ut illi. vni alioquin sanctissimi. De que clarissimi oblati uti fuisse eneamur. Unde patet hæc Dei misericordie magnitudo (inquit D. al.) in eo quod adeo si immensa, ut ipsi homines illam tantam esse sibi nequeant perferre. proinde nullis hæc incerti sententia, non esse possibile, rã immensam esse Dei clemenciam, cum misericordiam, de quibus post pauca dicendum. Fortis artem adducitur arguenti dum videmus ipsos viros sanctissimos ex eius consideratione rari in admira rationem quam maximam: quia censent illi ad eo impetissent em, ut de Deo conqueri, eiusque misericordie obmurmurare videantur, non eo murmurare quod illis ad peccatum impete u, sed ex zelosa ac zelosa quam admira iocunditate ut illa moti Domino suas exponant sæpe querimonias, ita Isaias ut heri prelibauimus, hic enim attendens quanta Deus benignitate peccatoribus indulgeret, ex qua sibi viam ad peiora aperiebant illi cencinne in hunc modum obicit: *In dulsi genis Domine, indulisti genis numquid glorificasti in eis? Ignouisti nullo sic negotio peccatoribus quis inde profectus? Numquid glorificatus es? Numquid reddi meliores? Eodem quoque loco, nullo loquitur modo: *Miseramur impio, & non disset iustitiam id est, numquam ad meliora studia conuerteretur.**

Sæpe repetita est illa de Deo Iona querimonia & indignatio non ex qua, nec non id quod Deo ipsi in faciem barbaramque obiecit. Mittitur prædicator ad sceleratissimam illam, omni que dignam exitio civitatem Niniven, dat ei in mactatis, ut suo Nivite nomine prædicet interitum, mortisque annuntiet præco sententia, quã Deus Ninivitas ob enormia, & non toleranda flagitia *Hieron. Ep. de Lanuz. Tom. II.*

denouerat infra quadraginta dies perituros, & tunc dicit evertendos. Quis obediens vates Niniven proficiscitur, prædicat, ut Dei minister sententiam mortisque prælegat ferale decretum, infra ou draginta dies Niniven fore delotudam. Finita coritione, ciuit te ciscet, alio tempore scandit collem, ut inde diuina iusticia spectare, funestum exitum; num hante terra velut Core Dathan, & Abiron absorberetur num fulgure de caelo sulphure, & pice, velut Sodoma percussa arenaretur, & momento citius interiret.

Hæc eo cogitante, & expectante ventura, cognoscit, quod illi, ad peccatum am reuerfis, ventiamo, e scelem suorum pesti sanibus miferens Deus plenaria concessisset de actorum omnium inueneriam: *Conuersi sunt de via sua Iona, & miseratus est Dominus.* Aduertit hæc Ionas, & alio rancabundus indignatur & factus animo vehementer cum Deo exposul: *Es afflictus est Ionas afflictione magna, & vultus est, & in hæc verba sionachabundus prorumpit Deo: quare obsequitur. Credam e posse fieri Domine, ut vnius la hinc a vel gemitus intutu, tot rancabundus peccatores iudicemus, peccataque nõ puquerela rata miferens dimittas: quare qui ubi feriat, qui tuum munus explicat mandatum, cum quæ vestro diximus nomine futura operibus implete dimiseris. Ne mrens, si tibi obsequium præstare recusatim. Quando primum ante n illis mortis decretum inueneris fugi in Tharsis iam enim præueneram, quistatorum tot inuinarum que futurus esset exitus, nimirum, quod audito vel vnico: *Peccasti miserere, contessim genti peccatrici clemens indulgeres. Hoc mihi sedet animo nolo vivere, moriar non illa vilurus. In fumos tot terribilia euaulescunt hit animati tibi in faciem peccant fortiores, & offendent aucaciores, tuos sublaunant ministror illos ut n endaces exhibil ut, & ut talis a cunctis explodari mendax oppidanis illi: inquit qui me decouantem audierunt ex ore Dei: *Adhuc quadraginta dies & Natus subuertetur. Propier hoc præoccupauit vi sup rem in Tharsis. Scio enim, quia tu Deus clemens, & misericors, &c. nunc Domine, tolle quaso anima mea à me: quia melior est mihi mors, quam vita.* Fuit autem his Iona contra Deum tanta commotio, ut illum uenerit Dns solaturus, & propositis iustissimis rationibus animum eius mentem que sedaturus in que suam hoc edidit stratagemata de areficta hedera, sub cuius vmbra requiescens, ab ardentissimi solis radis proteclus non assuabat, ob quam dum ille tristis doleret,**

1. *mens, & multa miserationis, ac verax qui custodis*
 2. *misericordiam in millia, & in austeris iniquitatem,*
 3. *& scelera, atque peccata. Hæc Dei conspecta in i-*
 4. *stercordia, Festinus Moyses curvatus est pronus in*
 5. *terram, & adorans ait: Domine desere, ut gra-*
 6. *dianis nobiscum (populus enim dura cervicis est)*
 7. *ut auferas iniquitates nostras atque peccata. Huic*
 8. *petitioni Cardui. Caietan. inheret, & causam in-*
 9. *quiri multo ingenius. Quæ est petitio tua ô*
 10. *Moyles? Præmonet te Deus se nolle viæ*
 11. *comitem esse nec ductorem populo, & ratione af-*
 12. *figuar: Quia populus dura cervicis est. Domus*
 13. *exasperans est: tu ipse idem assumis argumen-*
 14. *tum, quo Deo persuadeas, ipse vobiscum gradia-*
 15. *nti: Quia populus dura cervicis est. Dicit Domu-*
 16. *nus: Non ascendam tecum: quia populus dura cervi-*
 17. *cis est, tu verò: Ascende nobiscum: populus enim du-*
 18. *ra cervicis est. Circa hoc eleganter disputat*
 19. *Caietan, & indubitanter credo Moysem hoc vo-*
 20. *luisse declarare, de quo nobis modo sermo est:*
 21. *q. d. Benignissime Deus: rationem adducis cur*
 22. *nobiscum gradi recules, ob populi cervicis ob-*
 23. *stipam, peccataque non toleras, proinde dele-*
 24. *gaturus Angelum, viæ præcurforem. Ob candè*
 25. *rationem censo ego (salvâ vestrà pace) nullatenus*
 26. *expedire gradia: ut nobiscum Angelus, sed*
 27. *tu ipse præcedas exercitum: quia confiendo*
 28. *populi cervicem arte duriorum, tandem vi-*
 29. *deo quod omni sit superatura boni atem crea-*
 30. *tam, etiam Angeli licet enim sit supremus opti-*
 31. *musque spiritus tot tamen enormia, graviaque*
 32. *nesciet peccata tolerare: quia cum eius sit quasi*
 33. *infinita malitia, nulla eam poterit perferre nisi*
 34. *bonitas tua, clementia tua, utpote infinita. Hoc*
 35. *illis indicavit verbis: Ut auferas iniquitates no-*
 36. *stras, atque peccata. Nō sunt iniquitates aut leues*
 37. *aut communes, sed omni adeo excedentes mo-*
 38. *dum, ut nulla sint creato pectori vires, illas sus-*
 39. *ferendo, hoc tua sola poterit infinita misericor-*
 40. *dia, quæ velut sol vivus, est omnis origo lucis,*
 41. *qui tanto clarescit lumine, ut ipse solus dissipare*
 42. *queat, & annihilare etiam obscurissimas tene-*
 43. *bras, & hic clarissime Moyses illuxit oculis,*
 44. *quando diuine essentia eiusque attributerum*
 45. *cum Deo dignatus est visione supernaturali.*
 46. *Eleganter ait Apostolus: Deus qui diues est in*
 47. *Ep. 2. 4. misericordia. Quo significat, quantum hæc exce-*
 48. *Ep. 3. 12. dat quiddid intelligere possumus aut desiderare:*
 49. *VI. Superabundanter quâ petimus, aut intelligimus.*
 50. *Deus di-*
 51. *us est*
 52. *in mis-*
 53. *ericordia.*

1. *transibilia sunt iudicia eius. Illud: Altiudo, id est Ro. 11. 33*
 2. *profunditas: ut alibi dixi: Christus: Pater alius Ion. 4. 11.*
 3. *est: Omnes eius diuitiæ mare sunt adeo profun-*
 4. *dū, ut nullus sit, qui sui di penetrer, intellectus,*
 5. *nec humanus nec Angelicus. Si diuitiæ eius*
 6. *omnes tales sint, quæ, leuæ, ortu il æ, quæ*
 7. *singulari ratione maiores Dei diuitiæ esse per-*
 8. *hibentur? & ta es quidē ut de illis pleno ore di-*
 9. *catur: Deus qui diues est in misericordia: Hinc In-*
 10. *cē capit, quod prima fronte in sacris literis cō-*
 11. *traditionem involuere videbatur. Quæ ad os a ra-*
 12. *pagina diuinam exponit iustitiā, eam nobis del-*
 13. *cribit adeo magna ut in stupore rapiat veremē-*
 14. *mentissimū viros pietate clarissimos: Quis nouit*
 15. *Ps 89. 12. potestatem iræ tuæ, & præ timore tuo iram tuam di-*
 16. *numerare. Attonitus interrogat Daud: vide læ-*
 17. *pius Deum timore periculis deprecatur: Domi-*
 18. *Psal. 6. 6. ne ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua cor-*
 19. *37. 1. ripias me. Quam attonitus Hier Corripa me Do-*
 20. *24. mine, &c. sed non in furore, ne forte ad nihilum*
 21. *redegas me: Hinc in angulum se contrahit tre-*
 22. *mebendus: Sedebam solus: quia comminatione re-*
 23. *17. plesi me. Tam graua de diuina dicuntur iustitia,*
 24. *ut nullus sit sanctus qui his non terreatur*
 25. *Quando sermo incidit de Dei misericordia, VII.*
 26. *tā magna illa nobis offertur ut nullū esse dix-*
 27. *Dei mi- sericor-*
 28. *29. dia infi-*
 30. *31. nia.*
 32. *non credat viuere securum omnique damnatio-*
 33. *nis liberum periculo, quandoquidem vno: Pec-*
 34. *caui tam enormia, tam proximo scandalosa re-*
 35. *miseri Davidi peccata: vnicō Deus propitius esto*
 36. *miki peccatori, homicidam, adulterum, se nera-*
 37. *torē (talis namque notabatur qui in templo ora-*
 38. *bat Publicanus ut eum imitaret Pharisæus)*
 39. *Deus in domū remiserit iustificatum. Vno Enter*
 40. *peccatus, Filio refractario bonorum helluoni pa-*
 41. *ter ignoscat misericors. Fidem quoque si am*
 42. *nobis dat: Si impius egerit penitentiam ab omni-*
 43. *Ezech. 18. 21. bus peccatis suis, iniquitatum eius non recordabor*
 44. *amplius. Ne mireris: quiddid de diuina intel-*
 45. *lexis iustitia, hoc erede imo multo plura: est e-*
 46. *um infinita, & hoc infinito ptoptum est, quam-*
 47. *tumlibet de eo intellexeris: numquam vlium*
 48. *cōprehendes, quinimo cū eō progressus fueris,*
 49. *quō tuus potest intellectus penetrare, nisi p ura*
 50. *infinites supererum indaganda. Eadē de causa,*
 51. *quidquid tibi de diuina dixerint bonitate, credi-*
 52. *to, etenim infinita est & ex illa ratione postquā*
 53. *tibi dixerint, quiddid de illa dici potest necum*
 54. *ad terminum non peruenient: sed infinites*
 55. *multo maiora dicenda si pererunt eam que-*
 56. *cumque dixerint, aut dici multa potissent.*
 57. *Hæc autem licet ita sint, vult nihilominus*
 58. *Deus*

Deus discrimen quoddam inter eius statuumus attributa, & his omnibus supererant: misericordiam: licet enim inter res infinitas, una altera non sit nec esse possit in se magis infinita, quoad effectum tamen hoc intendit, ut dentur prerogativae adeo praefatae eius misericordiae, ut illam velit singulariter proponere tamquam immensum suarum maris divinarum: *Deus qui dicitur esse in misericordia.* Proinde quantum libertatum capiat ingenium, tua speret fiducia, multo infinites est illa praeclearior, pluraque infinites de ea, quam quae plurima vidisti, videnda si pererunt.

§. 3. *Nullam est peccatum irreversibile, quod non infinites à Dei misericordia superetur, quod ad nostrum solatium multoties ratum facit.*

Hic innotuit tractatus illi ut docti ita pij Sanctorum Patrum D. Cypriani, D. Basilij, D. Ephrem Syri D. Chrysostom. quos his conformiter ediderunt sub titulo de Poenitentia, praesertim D. Ambrosij, qui duobus compositis de poenitentia, alios quoque de eadem conscripsit materia: omnes autem illos scripserunt contra illius temporis Haereticos noviter in Ecclesia exortos, nominatim autem Episcopum Africanum Novatum: hic Romam venit, cum in summum Pontificem electus esset D. Cornelius, occurrit hic presbytero Novatiano viro ex communi consensu non vulgari eruditione clarissimo, ac non minori ambitu spiritum turgido, quinimo tanta non ferendo insolentia, ut cathedra expellere Pontificem intenteretur Cornelium, & seipsum per fas & nefas subrogare Pontificem. Huic se Novatus adiungit locum, ut verò res secura haberet exitum, & D. Cornelij detraherent maledici sanctitatem: hoc illi primum obiecerunt quod parvi faceret honorem Christi: quandoquidem nullo negotio peccatores in gratiam reciperet poenitentes, illosque in Ecclesiam admitteret, qui vi tormentorum contrecti cum Christum evasissent, peccata lacrimis confitentes revertentur. Hinc coepit illorum contra Cornelium ferere dissidium, quasi qui zelo honoris Christi movebantur dicentes: repugnare inflexa, in Christi Ecclesiam admittere Christo tam infideles, nec ad poenitentiam admittendos. Videtur infernalem haereticorum modum agendi, qui suis capiunt ambituibus zelum

honoris Dei paludamentum?

Hic in malitia pernicies populum commoverunt, excitant, ut pro Christi honore starent animosi, damnantes à Dei gratia in futurum emancipatos, quotquot illum offendissent. Huius opinionis affectus: Novatianos, seu alio cognomine Catharos indigni arunt, id est multos, quia praedicabant, ad salutem hominum necessariam esse integram inviolatamque servare Christo datam in baptismo fidem, nunquam illum de caetero offendendi innocentiam captivalem custodiendi immaculatam, abique peccati recidina: in cuius datae fidei protestationem inimici albis vestiebantur: caudati. Hic error erat Novatianorum quod quibusdam licet Deus ignosceret peccatoribus ad lamenta convertis, non tamen omnibus: multa quippe confirmabant esse peccata tam enormia ut recederent Deo, nullam qua illa longanimitas perferret, esse patientiam, quod singulariter de Christianis ut veriti assererant: qui fidem receperant, hac erant illuminati, Christo per baptismum incorporati, ceteraque Sacramenta communitate participes effecti redemptionis, sanguinis, vitae, mortisque Salvatoris.

Quod Deus ignoscat Gentili qui illam offendit, ignoras Deum? atque nec hoc multum est. Quod indulgeat Barbaro; qui nec de eius divinitate, aut mysterio fuit eruditus, fidem non superat. D. enim Paulus hanc assignat rationem, cur se Deus in gratiam receperit, peccataque clemens indulserit: *Quia ignorans fecit.* *In incredulitate.* At quod ignoscat Christiano a deo ingrato, infideli, haereticago, qui cognita sui obligatione, quantum Domino illi tenetur quid pro illo fecerit, quid dederit sui cordis sanguinem, vitam personam suam in cruce mortis, beneficium agnovit Baptismatis, Confirmationis, sumendam illi dederit carnem suam & sanguinem, his omnibus tam inhumanis tam piis offensus bonitatem, sanguinem contulcerit adeo pretiosum, tanta despiciat beneficia, dona vilipendat, quae ferat hanc patientem, clementem misericordiam? Quis hic speret remissionem? Idcirco, assererant, Iudae sacrilego nullam produtionis superfluisse remissionem: ipso Christo profertente de illo testimonium ore vaticinio Davidis olim pronuntiarum: *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinissim viique. Tu vero homo vnanimis, Dux meus, & notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos. Ad quae sic Christus: Qui manducat mecum panem levabit contra me calcamenum suum.*

Qui.